

Skawina

Miasto i Gmina

Plan rozwoju osiedla Kościuszki na lata 2022-2030

**PLAN ROZWOJU OSIEDLA
KOŚCIUSZKI
NA LATA 2022-2030**

**GMINA SKAWINA
POWIAT KRAKOWSKI
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE**

Urząd Miasta i Gminy w Skawinie

Skawina, wrzesień 2022

Spis treści

1. WSTĘP
2. JAK POWSTAŁ PROS NA LATA 2022-2030
 - a. Cel spotkania warsztatowego z mieszkańcami
 - b. Metoda
 - c. Ramowy plan spotkania z mieszkańcami
 - d. Uczestnicy spotkania na osiedlu Kościuszki
3. CHARAKTERYSTYKA OSIEDLA KOŚCIUSZKI
 - a. Położenie miejscowości
 - b. Powierzchnia
 - c. Demografia
 - d. Określenie przestrzennej struktury miejscowości oraz wskazanie i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie.
4. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ POTENCJAŁÓW
5. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ
6. MONITORING I EWALUACJA
7. FINANSOWANIE

1. WSTĘP

Projekt „Plany Rozwoju Miejscowości / Plany Rozwoju Osiedli” ma na celu identyfikację rezerw i wyzwań w poszczególnych jednostkach sąsiedzkich gminy. Wspólnie z mieszkańcami przy pomocy różnych metod partycypacyjnych identyfikujemy potencjały oraz określamy priorytety rozwojowe dla sołectw i osiedli. Są one powiązane z Planami Odnowy Miejscowości, Gminnym Programem Rewitalizacji, Planem Mobilności oraz nową Strategią Rozwoju Gminy.

Przeprowadzonych zostało około 50 spotkań w terenie. Na podstawie spacerów badawczych, mapowania, ustrukturyzowanej burzy mózgów stworzone zostały dokumenty, które opisują zalety i rezerwy poszczególnych miejscowości oraz wskazują kluczowe działania, które należy podjąć w krótszej i dłuższej perspektywie czasowej. Efektem prac są plany konkretnych działań na kolejne 8-9 lat (w perspektywie do 2030 roku), oparte o zidentyfikowane na miejscu i opisane przez mieszkańców potrzeby.

Dodatkowo produktem projektu ma być autorska metoda badań w jednostkach sąsiedzkich, którą będzie można wykorzystać także przy ograniczonych środkach oraz w powiązaniu z dokumentami wyższego rzędu. Metodę wypracowaną w Gminie Skawina będzie można wykorzystać również w innych jednostkach. Bezpośrednim produktem projektu będą wypracowane w jego ramach Plany Rozwoju Miejscowości / Plany Rozwoju Osiedli. Realizacja projektu pozwoli na większe włączenie społeczne, budowę społeczeństwa obywatelskiego oraz wzmocni zaufanie i partnerstwo pomiędzy mieszkańcami a urzędem gminy. Efektem długofalowym będzie zrównoważony rozwój, włączający wszystkich mieszkańców.

Dokument ten stanowi nie tylko plan działań, ale przede wszystkim jest deklaracją mieszkańców do podjęcia wysiłków na rzecz poprawy jakości życia w swojej miejscowości. Jakość życia mieszkańców, obok inwestycji zewnętrznych, zależy również od społecznej aktywności, umiejętności współpracy i pozytywnego myślenia.

Rola lokalnej społeczności jest kluczowa dla realizacji tego projektu. To właśnie mieszkańcy są ekspertami od otaczającej ich przestrzeni i depozytariuszami wiedzy na temat najbliższych im okolic. Byli oni zaangażowani w proces na każdym z etapów – od udziału w spacerach badawczych, przez grupowe mapowanie pomysłów i tego, co zaobserwowano w trakcie spacerów, burzę mózgów z wykorzystaniem karteczek post-it, dyskusje, aż po ocenę zaproponowanych rozwiązań i ich priorytetyzację.

Właściwa identyfikacja potrzeb i wyzwań mieszkańców stanowi niezwykle cenny wkład w przypadku starań o finansowanie zewnętrzne wskazanych projektów.

2. JAK POWSTAŁ PROS NA LATA 2022-2030

a. Logika procesu PROS

- i. Spotkanie warsztatowe
- ii. Ankieta wśród mieszkańców
- iii. Robocza wersja/projekt PROS przekazana do Przewodniczącego Zarządu Osiedla
- iv. Akceptacja projektu PROS przez Przewodniczącego Zarządu Osiedla
- v. Zebranie osiedlowe przyjmujące PROS
- vi. Uchwała Rady Miejskiej zatwierdzająca PROS

b. Cel spotkania warsztatowego z mieszkańcami

Celem spotkania z mieszkańcami była wspólna identyfikacja miejsc dobrych, złych oraz miejsc z potencjałem na terenie sołectwa oraz zebranie pomysłów na projekt, które powinny zostać zrealizowane w kolejnej dekadzie.

c. Metoda

Podczas realizacji warsztatu diagnostycznego w ramach projektu PROS na osiedlu Kościuszki zastosowano następujące metody:

- i. Praca z mapami - identyfikacja miejsc dobrych, złych i miejsc z potencjałem. Praca w grupach według metody world cafe
- ii. Ustrukturyzowana burza mózgów z zastosowaniem karteczek post-it do generowania pomysłów. Następnie klastrowanie propozycji
- iii. Dyskusja

Osiągnięcie celu spotkania na osiedlu Kościuszki było możliwe dzięki dyscyplinie i skupieniu uczestników w czasie około 2-godzinnego spotkania. Zebrane dane są zadowalające i odzwierciedlają opinie różnorodnych środowisk i grup wiekowych.

d. Ramowy plan spotkania z mieszkańcami

- i. Wprowadzenie
- ii. Prezentacja projektu
- iii. Podział na grupy
- iv. World cafe - mapowanie - praca w grupach. Zaznaczenie wskazanych przez mieszkańców obszarów w kategoriach:
 1. Miejsca dobre
 2. Miejsca złe
 3. Miejsca z potencjałem
- v. Burza mózgów - zbieranie pomysłów na projekty na karteczkach samoprzylepnych. Następnie klastrowanie ich i dyskusja nad efektami pracy.
- vi. Podsumowanie
W kolejnym kroku przeprowadzono ankietę w wersji papierowej i internetowej na którą odpowiedziało 61 mieszkańców.

Pełny raport z procesu stanowi załącznik do niniejszego dokumentu.

e. Uczestnicy spotkania na osiedlu Kościuszki

Uczestnikami spotkania na osiedlu Kościuszki było 11 mieszkańców osiedla zgodnie z listą obecności.

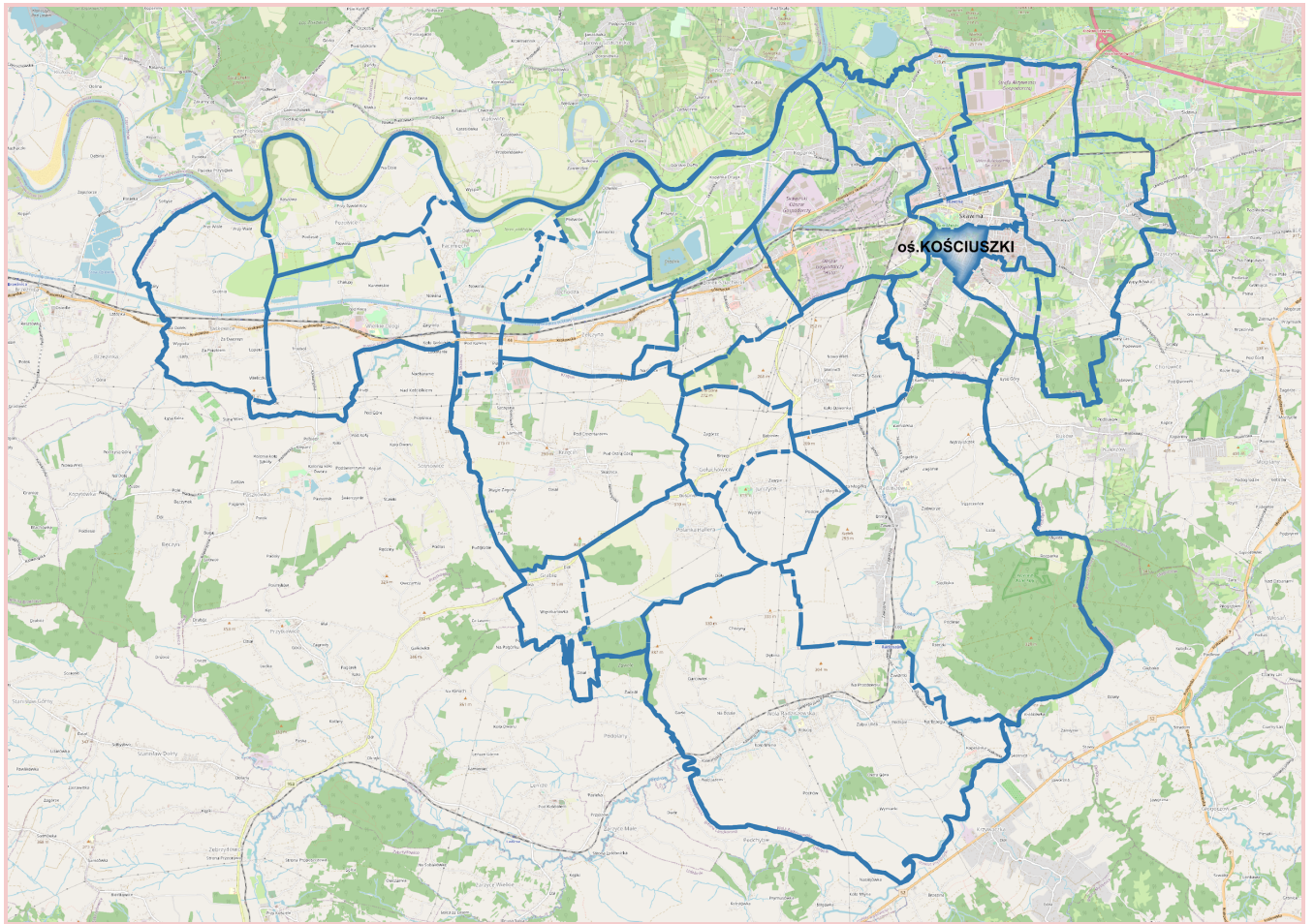
Spotkanie warsztatowe na osiedlu Kościuszki. Fot. Monika Kret

Spotkanie warsztatowe na osiedlu Kościuszki. Fot. Monika Kret

3. CHARAKTERYSTYKA OSIEDLA

Osiedle Kościuszki

Lokalizacja osiedla Kościuszki w granicach Gminy Skawina

a. Położenie osiedla

Osiedle jest częścią miasta Skawina położonego w podkarpackim Rowie Wisły, łączącym Kotlinę Sandomierską z Kotliną Raciborsko-Oświęcimską.

Osiedle Kościuszki jest najmniejszym z 9 osiedli Miasta Skawina. Sąsiaduje od zachodu z osiedlem Przemysłowym, od północy z osiedlem Stare Miasto, od wschodu z osiedlami Ogrody i Bukowskim oraz od południa z osiedlem Radziszowskim.

Zabudowa osiedla kształtuje się wzdłuż dwóch głównych dróg - ul. Żwirki i Wigury oraz ul. Popiełuszki. Ulicami łączącymi wspomniane drogi na kierunku wschód-zachód są ul. Konstytucji 3-go Maja oraz ul. Kościuszki.

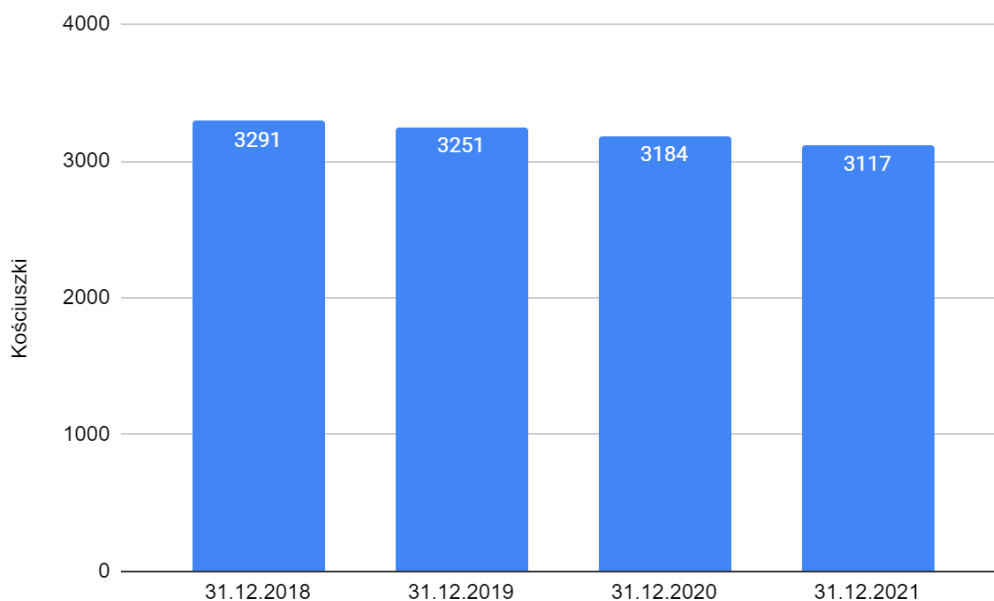
b. Powierzchnia

Osiedle Kościuszki zajmuje powierzchnię 46 ha, co stanowi 2,24% powierzchni miasta.

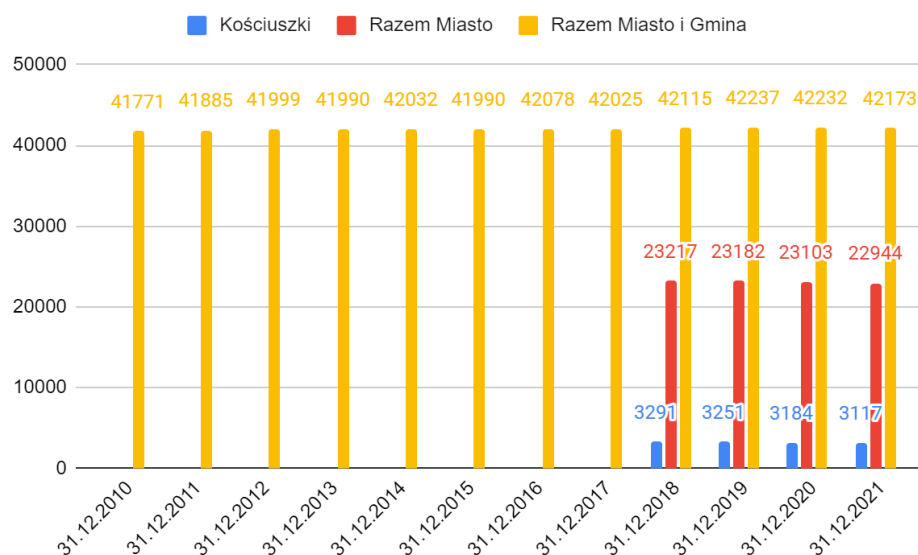
c. Demografia

Liczba mieszkańców osiedla Kościuszki wynosiła 3117 osób na dzień 31.12.2021 r.

Liczba mieszkańców osiedla Kościuszki stanowi 13,59% mieszkańców miasta Skawina oraz 7,39% wszystkich mieszkańców Miasta i Gminy Skawina. Gęstość zaludnienia na obszarze osiedla wynosi 6776 mieszkańców na km², przy czym średnia gęstość zaludnienia w mieście Skawina wynosi 1118 mieszkańców na km².

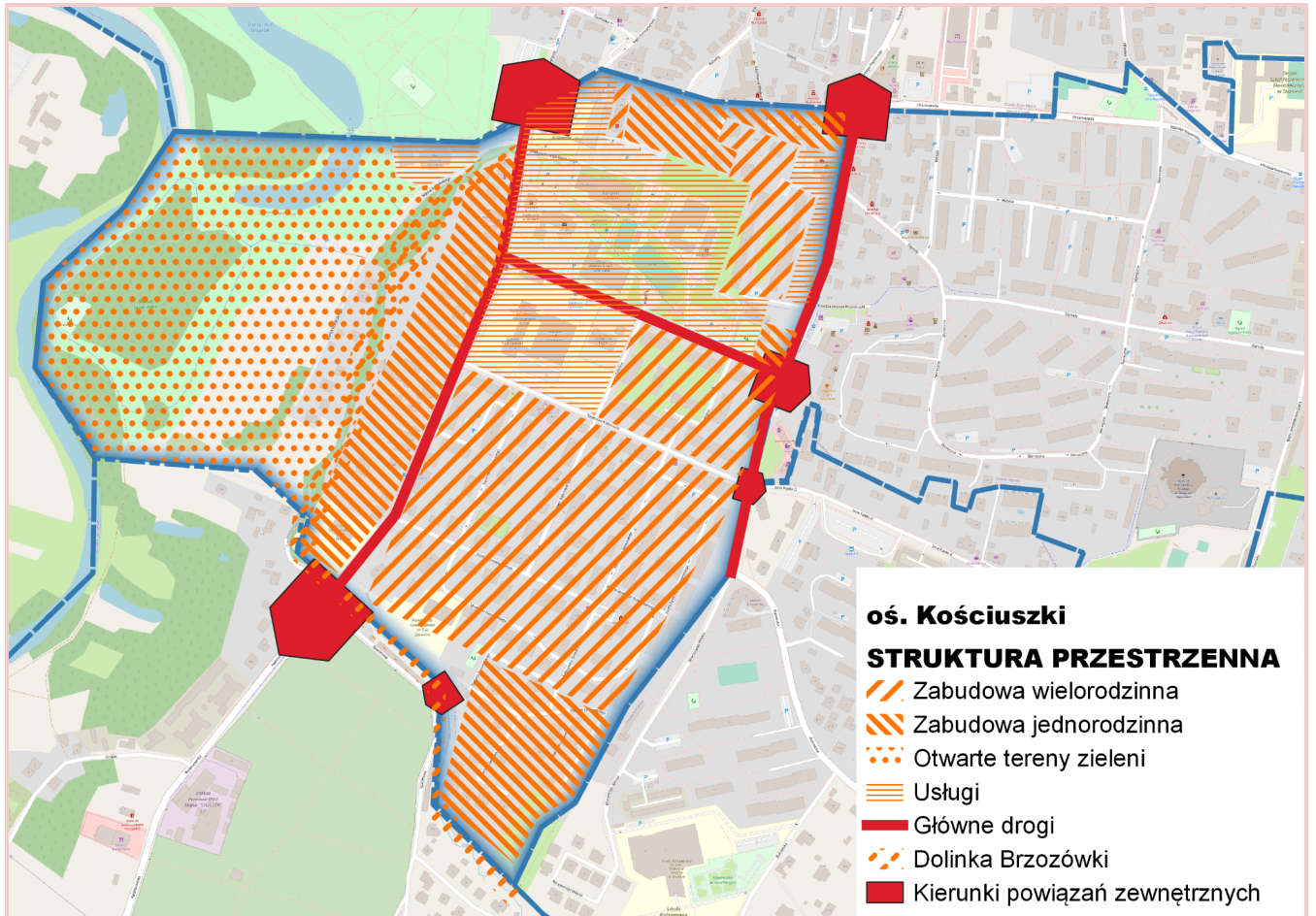

Dynamika zmiany ludności osiedla Kościuszki

Dynamika zmiany ludności osiedla Kościuszki na tle Gminy oraz Miasta i Gminy

d. Określenie przestrzennej struktury miejscowości oraz wskazanie i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjającym nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie.

Struktura przestrzenna osiedla Kościuszki

Zabudowa osiedla Kościuszki kształtuje się w układzie północ-południe pomiędzy ulicami Żwirki i Wigury na zachodzie oraz Popiełuszki po wschodniej stronie osiedla. Od północy osiedle ograniczone jest ul. 29 listopada a od południa ul. Spacerową. Osiedle ma dość jednorodną strukturę zabudowy, z osiedlami domów wielorodzinnych w części centralnej i zabudową jednorodzinną na obrzeżach. Całość uzupełniają liczne obiekty usługowe - szkoły, obiekty służby zdrowia, sklepy i zakłady usługowe zgrupowane głównie blisko centrum miasta - w północnej części osiedla. W granicach osiedla znajduje się również znaczna część parku miejskiego ze starorzeczem i Skawinką. Brak jest jednak połączeń zabudowy wielorodzinnej z parkiem. Obszarem o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjającym nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na położenie jest z pewnością centralny rejon z basenem Camena, halą sportową oraz boiskami Orlik. Znaczenie tego terenu dodatkowo wzmacnia lodowisko oraz nowopowstałe boisko przyszkolne.

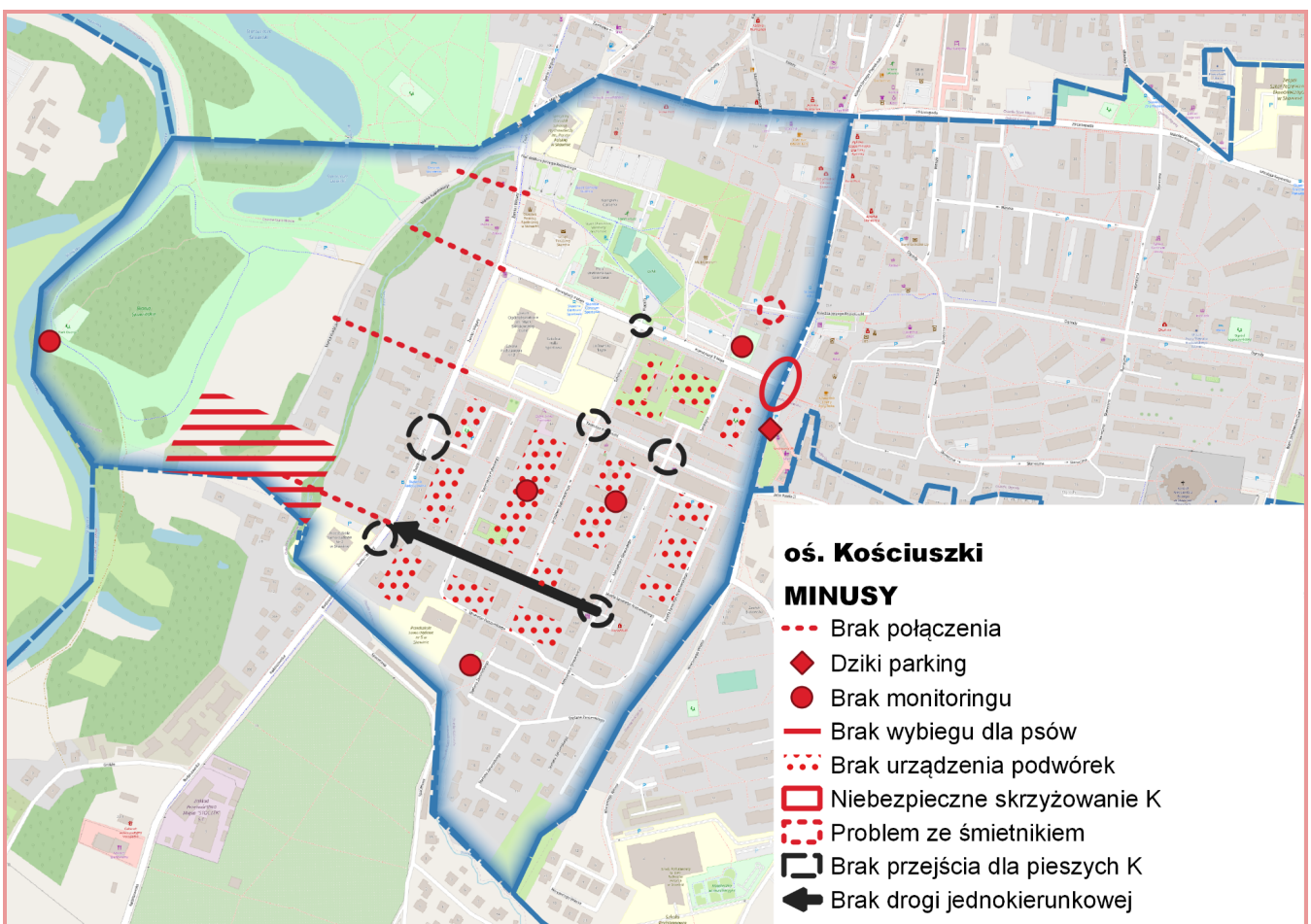
4. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON ORAZ POTENCJAŁÓW

Pierwszym krokiem podczas przeprowadzonych warsztatów było zmapowanie miejsc dobrych i atrakcyjnych - plusów, miejsc złych - minusów oraz miejsc, które mają potencjał i mogą w niedługim czasie stać się mocnymi stronami osiedla. Uczestnicy spotkania wskazali następujące miejsca:

UWAGA: mapy w większym formacie umieszczono w Załączniku 1 do niniejszego dokumentu tj. Raportu z konsultacji.

a. MINUSY

Miejsca złe i problematyczne. Miejsca te to te, w których potrzebna jest interwencja. To miejsca do zmiany, gdyż znacząco obniżają jakość życia lub zagrażają bezpieczeństwu mieszkańców.

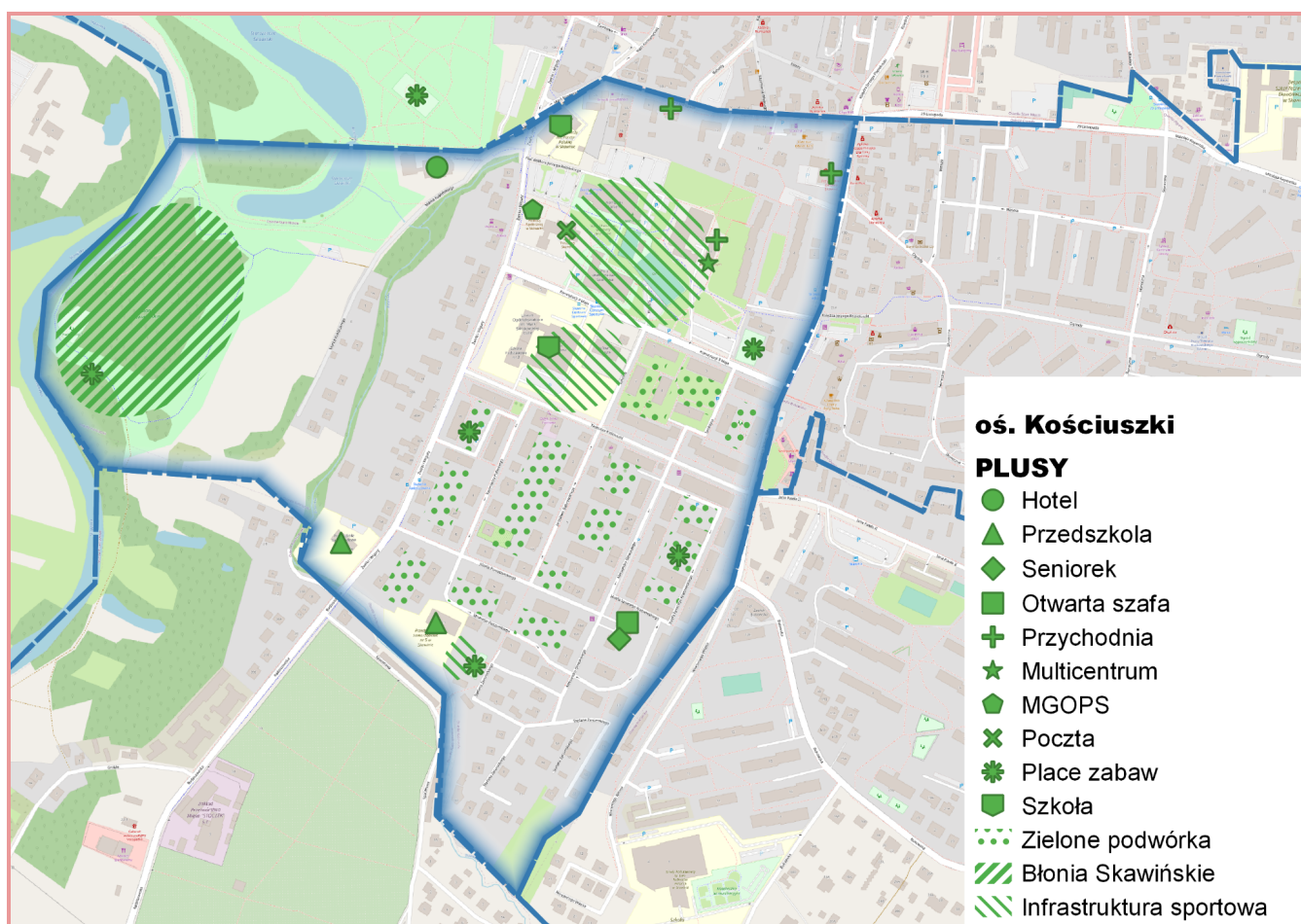

nr	MINUSY	WSKAZANIA
1	Mało atrakcji	37
2	Brak monitoringu	30
3	Stan wiat śmietnikowych	29
4	Zła organizacja ruchu na osiedlu	28

5	Niskie poczucie bezpieczeństwa	24
6	Brak parków kieszonkowych	23
7	Dziki parkingi, źle zorganizowane parkingi	22
8	Niewystarczająca liczba placów zabaw	21
9	Brak wybiegu dla psów	21
10	Place zabaw niedostępne dla dzieci niepełnosprawnych	14
11	Nielegalne garaże	6

b. PLUSY

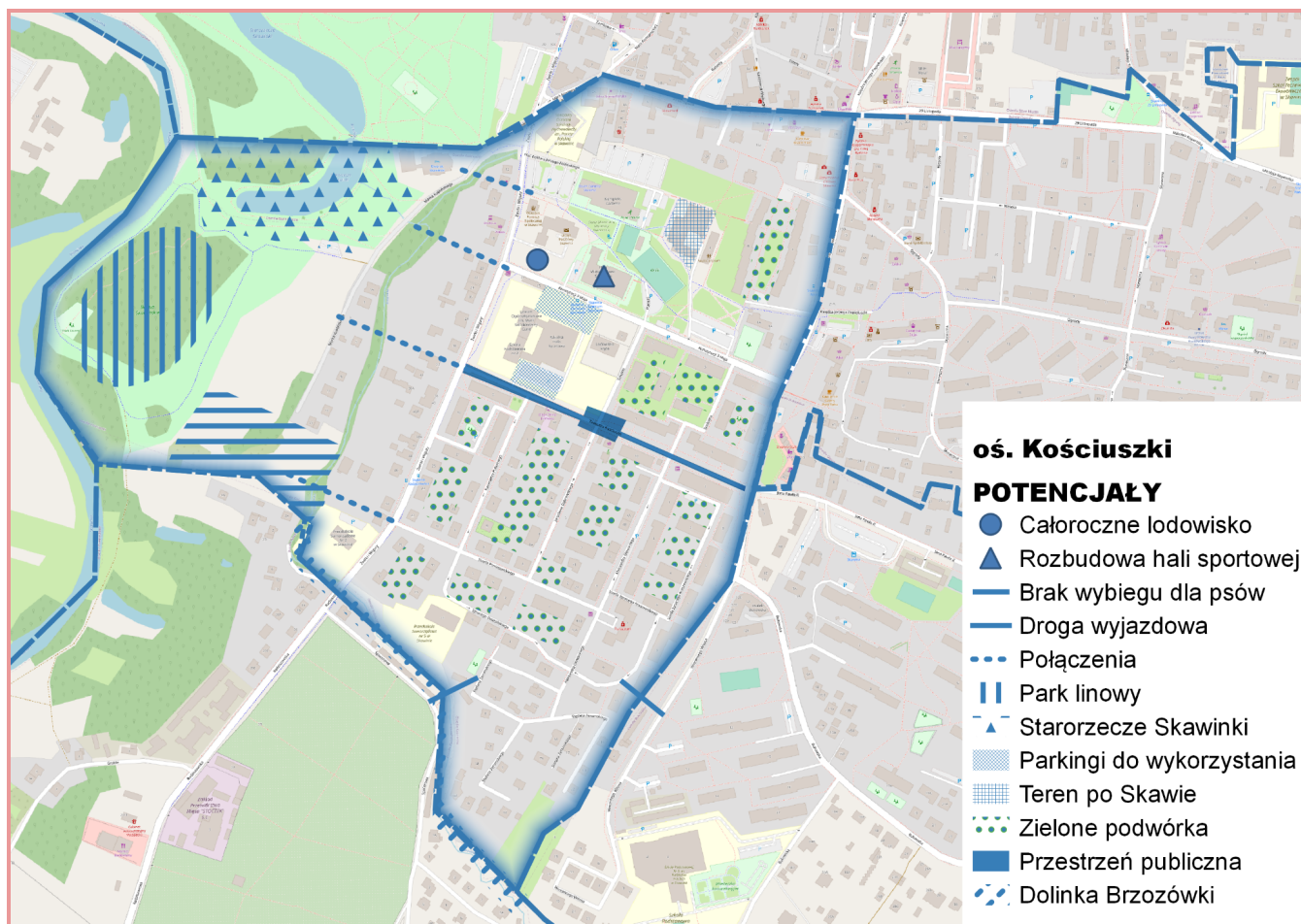
Miejsca dobre i atrakcyjne. Są to miejsca i cechy, które obecnie stanowią o jakości życia na osiedlu. Miejsca integrujące, aktywizujące, sprzyjające realizacji potrzeb społecznych, w których mieszkańcy spotykają się, i które sprzyjają nawiązywaniu kontaktów oraz cechy, które wspierają te miejsca. Lista zawiera zagregowane wyniki z ankiet oraz warsztatów.

nr	PLUSY	WSKAZANIA
1	Zieleń pomiędzy blokami	35
2	Dobra infrastruktura piesza	24
3	Sklepy	23
4	Infrastruktura szkolno-przedszkolna	19
5	Infrastruktura gazowa i MPEC	18
6	Chodniki	18
7	Multicentrum	13
8	Fajna atmosfera - spokój	13
9	Przychodnia	12
10	Poczta, MGOPS	11
11	Cisza, kameralne bloki,	10
12	Dużo działek miejskich	10
13	Place zabaw	8
14	"Otwarta szafa"	8
15	Infrastruktura sportowo-rekreacyjna	7
16	Spójność architektoniczna	6
17	Dużo miejsc parkingowych	5
18	Restauracja	

c. POTENCJAŁY

Miejsca z potencjałem. Miejsca wskazane jako miejsca z potencjałem są to lokalizacje, w których zmiana, według mieszkańców, wpłynie na poprawę jakości życia w miejscowości. Lista zawiera zagregowane wyniki z ankiet oraz warsztatów.

nr	POTENCJAŁY	WSKAZANIA
1	Gubałówka	36
2	Tereny zielone	34
3	Podwórka między blokami	28
4	Lepsze wykorzystanie istniejących parkingów	27
5	Połączenie osiedla z parkiem miejskim i Skawinką	26
6	Możliwość ukształtowania centralnego placu przy ul. Kościuszki	20
7	Tereny pod park dla psów	17
8	Starorzecze	17
9	Możliwość rozbudowy obiektów sportowych	16
10	Dostępność infrastruktury rowerowej	15
11	Koryto strumienia przy ul. Spacerowej	7

5. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

a. Lista zadań i inwestycji w Planie Rozwoju Osiedla na lata 2022-2030

W kolejnym etapie warsztatów uczestnicy wskazali listę zadań przeznaczonych do realizacji. Lista ta została następnie poddana rangowaniu w wyniku przeprowadzenia ankiety, w której wzięło udział 61 mieszkańców. Ankiety przeprowadzono w formie internetowej oraz papierowej. Lista zawiera zagregowane wyniki z ankiet oraz warsztatów.

1	Zagospodarowanie terenów zielonych - parki kieszonkowe, zieleń pomiędzy blokami	29	9	38
2	Zagospodarowanie otoczenia śmietników i utrzymywanie ich w czystości	28	8	36
3	Utrzymanie czystości na osiedlu	23	5	28
4	Rozbudowa placu zabaw obok przedszkola nr 5 - przy rzeczce Wyrwisko	21	2	23
5	Sukcesywna zamiana trawników na łąki kwietne	20	2	22
6	Przejście dla pieszych - skrzyżowanie ul. Dąbrowskiego i Poniatowskiego oraz przy przedszkolu nr 5	20	2	22
7	Doposażenie placów zabaw w urządzenia dla dzieci niepełnosprawnych	15	2	17
8	Systemowy projekt zarządzania miejscami parkingowymi na osiedlu	16	1	17
9	Monitoring na placach zabaw	13	3	16
10	Uporządkowanie brzegów Skawinki	13	2	15
11	Nowe boisko ogólnodostępne na osiedlu	12	3	15
12	Wybieg dla psów	8	2	10
13	Dzień sprzątnięcia osiedla, święto osiedla, dzień sąsiada	8	2	10
14	Odchwaszczanie i sprzątnięcie chodników	8	2	10
15	Centrum Aktywności Kulturalnej na osiedlu	9	1	10
16	Systemowe rozwiązanie gospodarki odpadami na osiedlu	9	1	10
17	Dodatkowe przejście do parku z terenu osiedla	8	1	9
18	Utworzenie przestrzeni publicznej/placu osiedlowego na ulicy Kościuszki	8	1	9
19	Więcej drzew	6	2	8
20	Przyjazne i bezpieczne dojście dla pieszych do centrum	7	1	8

21	Całoroczne lodowisko	6	1	7
22	Poprawa bezpieczeństwa na ul. Konstytucji 3-go Maja - progi zwalniające	6	1	7
23	Projekt jednolitych zasad zachowania spójności architektonicznej na osiedlu	2	1	3
24	Nadbudowa pomieszczeń administracyjnych hali sportowo-rekreacyjnej	1	1	2

c. Lista wybranych do realizacji zadań i inwestycji wraz z podmiotami odpowiedzialnymi i powiązaniem ze Strategią Rozwoju Gminy Skawina

Zadania zostały wybrane na podstawie wyników rangowania wskazań z ankiet i spotkań warsztatowych. Przyjęto jednolity próg dla zadań przeznaczonych do realizacji na poziomie minimum 20% wskazań. Należy zaznaczyć, że każdy mieszkaniec mógł wskazać 5 zadań co skutkuje tym, że wyniki nie sumują się do 100%.

nr	PRZEDSIĘWZIĘCIE	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY	POWIĄZANIE ZE STRATEGIĄ
1	Zagospodarowanie terenów zielonych - parki kieszonkowe, zieleń pomiędzy blokami	Gmina Skawina, Zarząd Osiedla, mieszkańcy, organizacje pozarządowe	Obszar Środowisko 3. Poprawa sytuacji w zakresie zieleni, ochrony zasobów przyrodniczych oraz ochrony gruntów 3.1 Zrównoważone zarządzanie, ochrona i rozwój terenów zielonych Obszar Życie 3. Szeroki dostęp do oferty sportowej i rekreacyjnej 3.1 Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej 7. Rozwój przestrzeni publicznych 7.1 Zwiększenie ilości, atrakcyjności, funkcjonalności oraz dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich
2	Zagospodarowanie otoczenia śmietników i utrzymywanie ich w czystości	Gmina Skawina, Zarząd Osiedla, mieszkańcy,	Obszar Życie 7. Rozwój przestrzeni publicznych 7.1 Zwiększenie ilości, atrakcyjności, funkcjonalności oraz dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich
3	Utrzymanie czystości na osiedlu	Gmina Skawina, Zarząd Osiedla, mieszkańcy,	Obszar Życie 7. Rozwój przestrzeni publicznych 7.1 Zwiększenie ilości, atrakcyjności, funkcjonalności oraz dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich
4	Rozbudowa placu zabaw obok przedszkola nr 5 - przy rzeczce	Gmina Skawina, Zarząd Osiedla	Obszar Życie 3. Szeroki dostęp do oferty sportowej i

	Wyrwisko		rekreacyjnej 3.1 Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej 7. Rozwój przestrzeni publicznych 7.1 Zwiększenie ilości, atrakcyjności, funkcjonalności oraz dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich
5	Sukcesywna zamiana trawników na łąki kwietne	Gmina Skawina, Zarząd Osiedla, mieszkańcy, Organizacje pozarządowe	Obszar Środowisko 3. Poprawa sytuacji w zakresie zieleni, ochrony zasobów przyrodniczych oraz ochrony gruntów 3.1 Zrównoważone zarządzanie, ochrona i rozwój terenów zielonych
6	Przejście dla pieszych - skrzyżowanie ul. Dąbrowskiego i Poniatowskiego oraz przy przedszkolu nr 5	Gmina Skawina, Zarząd Osiedla	Obszar Mobilności 3. Poprawa bezpieczeństwa mobilności 3.1 Zwiększenie bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu drogowego
7	Doposażenie placów zabaw w urzędzenia dla dzieci niepełnosprawnych	Gmina Skawina, Zarząd Osiedla, organizacje pozarządowe	Obszar Życie 7. Rozwój przestrzeni publicznych 7.1 Zwiększenie ilości, atrakcyjności, funkcjonalności oraz dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich 9. Inklusywna Gmina Skawina 9.1 Gmina Skawina otwarta na grupy niedoreprezentowane i zagrożone wykluczeniem
8	Systemowy projekt zarządzania miejscami parkingowymi na osiedlu	Gmina Skawina, Zarząd Osiedla	Obszar Zarządzanie 1. Wzmocnienie strategicznego wymiaru zarządzania Gminą 1.3 Stworzenie systemu zbierania i analizy danych wspierającego podejmowanie decyzji zarządczych
9	Monitoring na placach zabaw	Gmina Skawina, Zarząd Osiedla	Obszar Życie 5. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa 5.1 Wzmocnienie systemu ochrony porządku publicznego
10	Uporządkowanie brzegów Skawinki	Gmina Skawina	Obszar Środowisko 3. Poprawa sytuacji w zakresie zieleni, ochrony zasobów przyrodniczych oraz ochrony gruntów 3.1 Zrównoważone zarządzanie, ochrona i rozwój terenów zielonych Obszar Życie 7. Rozwój przestrzeni publicznych 7.1 Zwiększenie ilości, atrakcyjności,

			funkcjonalności oraz dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich
11	Nowe boisko ogólnodostępne na osiedlu	Gmina Skawina, Zarząd Osiedla	Obszar Życie 3. Szeroki dostęp do oferty sportowej i rekreacyjnej 3.1 Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej 7. Rozwój przestrzeni publicznych 7.1 Zwiększenie ilości, atrakcyjności, funkcjonalności oraz dostępności przestrzeni publicznych dla wszystkich

6. MONITORING I EWALUACJA

Plan Rozwoju Osiedla na lata 2022-2030 zatwierdzony przez uchwałę zebrania osiedlowego i uchwałę Rady Miejskiej w Skawinie, stanowić będzie plan wspólnych działań władz Gminy i lokalnej społeczności (w tym organizacji pozarządowych). Odpowiedzialnym za koordynację działań realizacyjnych i monitoring po stronie Gminy będzie Z-ca Burmistrza ds. rozwoju, we współpracy z Przewodniczącym Zarządu Osiedla .

Monitorowanie każdego przedsięwzięcia wiąże się m.in. z dbaniem o prawidłowy jego przebieg przez cały czas jego trwania, co przejawia się systematycznym zbieraniem, zestawianiem i ocenianiem informacji rzeczowych i finansowych

a. Monitorowanie - zadania dla Zarządu Osiedla

Monitorowanie polegać będzie na zorganizowaniu corocznego przeglądu realizacji zadań z udziałem Z-cy Burmistrza ds. rozwoju i Przewodniczącego Zarządu Osiedla, na którym omówiony zostanie stan realizacji PROS, rekomendacje, uwagi oraz ewentualne wnioski. Dodatkowo informacja o realizacji zadań PROS będzie przedstawiana raz do roku na zebraniu osiedlowym.

Monitorowanie dotyczyć będzie zarówno:

- poziomu realizacji działań,
- zasobów zaangażowanych w realizację PROS (partnerzy oraz środki finansowe własne oraz pochodzące ze środków zewnętrznych).

Optymalnym okresem dla dokonywania rocznego podsumowania prac, będzie miesiąc wrzesień, aby wnioski i rekomendacje uzgodnić z Z-cą Burmistrza ds. rozwoju, na etapie planowania budżetu Gminy na następny rok, co umożliwi uwzględnienie ich w planie finansowym, o ile tylko będzie to możliwe.

7. FINANSOWANIE

Jako zasadę realizacji PRM/PROS przyjmuje się w pierwszej kolejności mobilizację zasobów zewnętrznych, zarówno prywatnych, jak i publicznych pozabudżetowych. Zakłada się jak najszerszy montaż finansowy środków pochodzących z różnych źródeł, tak by możliwie w jak najmniejszym stopniu obciążony był budżet gminy.

Do głównych źródeł finansowania PRM/PROS należy zaliczyć: środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, międzynarodowych instytucji finansowych, inne środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, środki pochodzące z budżetu państwa, środki pochodzące z funduszy i organizacji działających na terenie kraju a także środki własne gminy przewidziane co roku w budżecie gminy.

Z uwagi na aktualny stopień przygotowania dokumentacji wdrożeniowej związanej z absorpcją środków unijnych w obecnej perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 r., na dziś nie sposób dokładnie przewidzieć, które zadania i w jakiej skali będą mogły być sfinansowane ze środków zewnętrznych. Należy jednak zaznaczyć, że bez właściwego ich wytypowania i przygotowania możliwość taka byłaby bardzo utrudniona.

Warto również podkreślić, że wysiłki realizacji zadań wskazanych w niniejszym dokumencie powinny być podejmowane nie tylko przez samorząd gminny, ale również przez inne podmioty: lokalne organizacje społeczne, grupy nieformalne mieszkańców itp. Będzie to kolejny bodziec do rozwój idei wolontariatu, inicjatywy lokalnej i aktywności społecznej, co przyczyni się do budowy społeczeństwa obywatelskiego.

<https://sdgs.un.org>

<https://pdm.irmir.pl>

www.gminaskawina.pl